

“We werken zoveel mogelijk circulair. Alle afvalstromen krijgen een nuttige, nieuwe bestemming”

Christian, Roland en Bart

Groen partnerschap op de Maasvlakte

Interview met: **Roland van Braak** en **Christian Jongenotter** (idverde Realisatie) en **Bart Boot** (Van Iperen)

Decennialang woedt er een strijd tegen verstuiving op de Maasvlakte. Sinds 2020 heeft idverde een prestatiegericht onderhoudscontract met Havenbedrijf Rotterdam voor al het groen in de Rotterdamse haven. Maatregelen tegen verstuiving horen daarbij. Hoe pakt het bedrijf dat aan?

Idverde NL schreef het contract met het havenbedrijf zelf. “Dat een opdrachtnemer het contract schrijft, is uniek in Nederland.

We hebben er twee jaar over gedaan”, vertelt Christian Jongenotter, contractmanager Havenbedrijf Rotterdam bij idverde Realisatie. “Het contract ging 2020 in en geldt voor vier jaar. Het beheer van het K2-terrein op de Maasvlakte is onderdeel van het contract.”

CIRCULAIR

Duurzaamheid staat centraal in het contract. Christian: “We werken zoveel mogelijk circulair. Alle afvalstromen krijgen een nuttige, nieuwe bestemming. Jaarlijks komt er 150 tot 200 ton blad uit het havengebied en hebben we na het maaien zo’n 1.500 tot

1.800 ton grasafval. Normaal zou je dat afval naar een afvalverwerker brengen. Dat kost veel geld en het is zonde want het is een waardevolle grondstof.” Nu brengt idverde Realisatie het afval naar één locatie waar GKB uit Barendrecht er bokashi van maakt. “GKB voegt schimmels toe aan het blad- en grasafval en na acht tot twaalf weken bewaren op een lage temperatuur heb je bokashi. Normaal maak je bokashi alleen met blad, maar wij laten het ook maken met gras. De bokashi verspreiden we op de opgespoten en schrale terreinen op de Maasvlakte. Het doel is om daar het zand zo goed mogelijk vast te houden. De bokashi zorgt voor binding en

“Dankzij de goede relatie kunnen we elkaar helpen”

verhoging van het gehalte organische stof. Hierdoor is er minder verstuiving.” Deze aanpak heeft veel voordelen. “We besparen geld, want verstuiving kost veel. Je moet het zand opruimen van de weg of van het spoor”, legt Roland van Braak, regiomanager bij idverde Realisatie, uit. “We hoeven het afval niet te laten verwerken wat ook een besparing oplevert. Met bokashi vangen we twee vliegen in één klap.” Het gebruik van bokashi maakt deel uit van een landelijke pilot ‘Duurzaam terrein’.

VRUCHTBAARHEID

Dat het gehalte organische stof toeneemt waar idverde Realisatie bokashi inzet, blijkt uit bodemonderzoek. Bart Boot, adviseur groenvoorziening bij Van Iperen, voert dat onderzoek uit. Bart: “idverde NL heeft mij gevraagd vier keer per jaar het terrein op de Maasvlakte te monitoren. Ik kijk naar de groei van het gras en de soorten gras. Groeit het voldoende? Is extra bemesting nodig? Is er nog sprake van verstuiving en moeten we bijzaaien? Ik onderzoek de bodemvruchtbaarheid en vergelijk delen waar idverde Realisatie bokashi van blad heeft ingezet met delen waar ze bokashi van gras hebben gebruikt. Natuurlijk kijk ik ook naar de onbehandelde delen. Al mijn bevindingen zet ik in een rapport met advies.” De onderzoeksresultaten van Van Iperen gebruikt idverde NL als onderbouwing voor de pilot ‘Duurzaam terrein’. Bart constateerde dat het gehalte organische stof met het gebruik van

bokashi 1 tot 1,5% omhoog gaat. “Normaal is het gehalte organische stof in zand erg laag. Een stijging is dus positief voor de vruchtbaarheid van dit gebied”, zegt Bart. Omdat de effecten van het gebruik van bokashi gunstig zijn, zet idverde Realisatie het breed in. Christian: “Het K2-terrein is groen en er is minder verstuiving. We gebruiken bokashi nu ook bij alle bomen in het Waalhavengebied en gaan het uitbreiden naar beplantingsbakken. We merken dat bomen en planten beter water vasthouden als we bokashi gebruiken.”

LOKALE SAMENWERKING

Hoewel idverde de grootste Europese groenaannemer is, hecht het bedrijf veel waarde aan lokale vestigingen en partners. Het bedrijf begon in 1962 als hoveniersbedrijf BTL. In 2020 wijzigde de naam in idverde NL. Het bedrijf heeft drie takken: Advies, Bomendienst en Realisatie. Roland: “Onze focus ligt altijd op groen. Vorig jaar kwam Bras Fijnaart bij idverde NL en daarmee hebben we ook expertise op het gebied van sportvelden. Je kunt niet zonder partners in de regio. We werken intensief samen met GKB die voor ons bokashi maakt. Iedere partner heeft een eigen expertise en we vinden het belangrijk een lokaal netwerk te hebben. Met lokale leveranciers kun je snel schakelen. We gaan echt een partnerschap aan.” Zo’n partnerschap heeft het bedrijf ook met Van Iperen. Bart: “Ik zie veel overeenkomsten tussen onze bedrijven. We werken prettig samen en voelen elkaar goed aan. Ik heb ervaring als calculator en begrijp de gedachtegang van idverde NL bij een aanbesteding van een

project. Dankzij de goede relatie kunnen we elkaar helpen.” Christian bevestigt het verhaal van Bart. “We kunnen van elkaar op aan. Het is een sfeer van ouwe-jongens-krentenbrood. Van Iperen levert niet klakkeloos de producten, maar denkt met ons mee. Dat verwachten we van een partner.” Roland: “We zouden producten en diensten groter kunnen inkopen, maar wij kijken op projectniveau. Dan is goed advies belangrijker. Vaak werken we aan de voorkant al samen met onze partners om zo goed mogelijke condities te creëren voor een project. Goede samenwerking tussen opdrachtgever, aannemer en partners is voor ons cruciaal.”

EXTREMEN

Roland ziet omgaan met extremen zoals hitte en droogte als één van de grootste uitdagingen voor de toekomst. “We moeten serieus kijken welk groen we waar planten. Wat heeft toekomstperspectief? Wij hebben daarbij een adviesrol.” Christian vult hem aan: “Het klimaat verandert. We hebben meer bomen nodig die tegen warmere en drogere omstandigheden kunnen. Ook moeten we nadenken over verbeteren van de groeiplaats en waterberging. Vroeger moest na een flinke regenbui het water zo snel mogelijk de Maas in, maar bij droogte is berging ervan belangrijk voor het groen.” Bart ziet dezelfde problematiek. “De laatste jaren waren erg droog, dus moeten we met elkaar nadenken over het opvangen en bergen van water. Samenwerken zoals we op de Maasvlakte doen.” □

EUROPOORTMENGSEL

Al heel wat jaren komt Bart in de Europoort. Hij heeft inmiddels veel kennis van het gebied en verstuiving. “In de jaren 70 waren er grote problemen met verstuiving. Een oliehoudende laag moest dat tegengaan, maar dat werkte niet goed. Mijn leermeester Jos Boonman ontwikkelde toen het Europoortmengsel. Dat bestaat uit 50% granen, 30% grassen en 20% overig materiaal. Graan maakt veel wortels aan en houdt zo het zand vast. Als het graan verdwijnt, neemt het gras die taak over. Dit mengsel gebruiken we nog steeds.”